

O Pani ma le Mamoe e Leai se Igoa

Tala na saunia e John Carr

Ata na tusia e Michael Wilkin

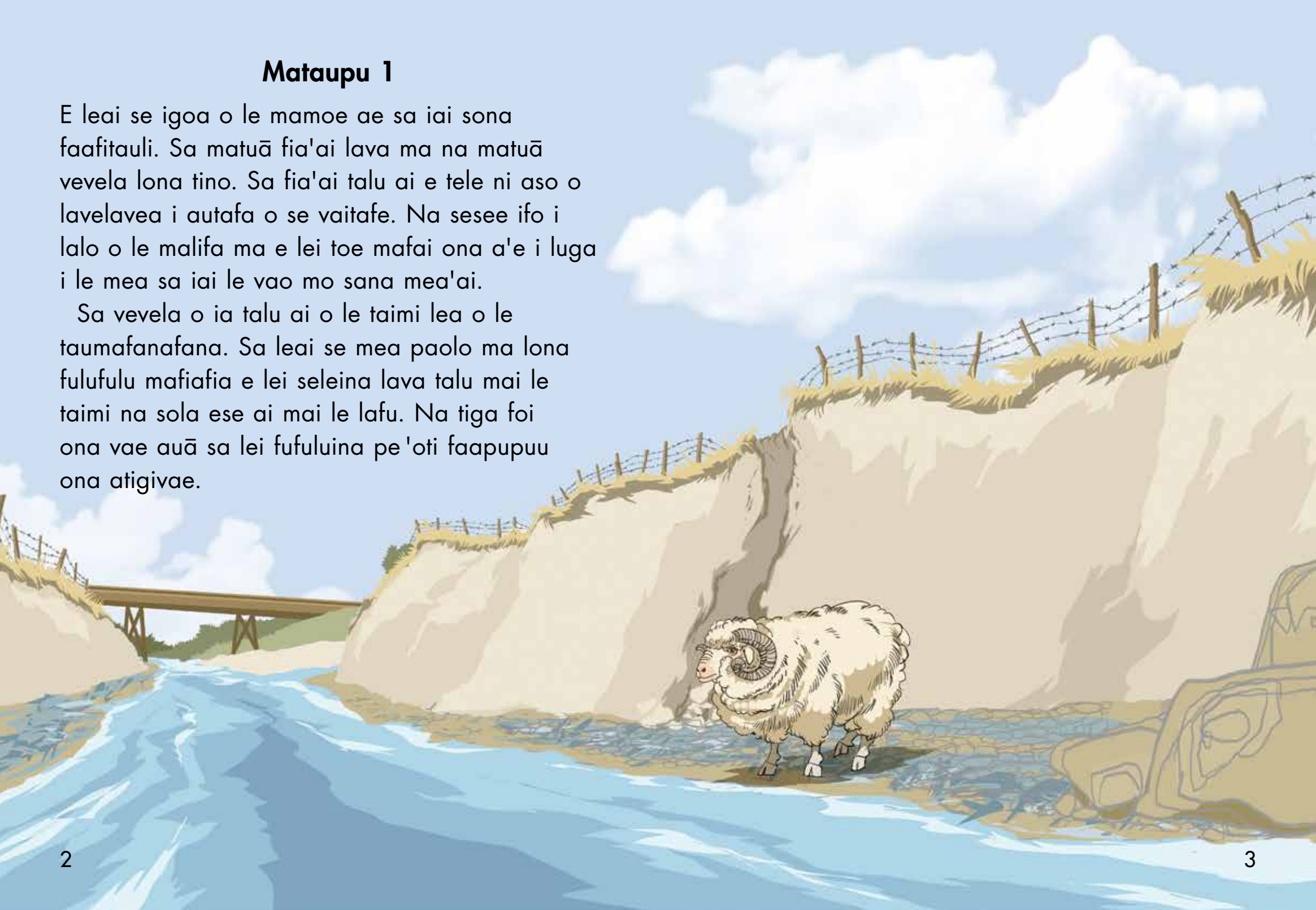
O Pani ma le Mamoe
e Leai se Igoa

Mataupu 1

E leai se igoa o le mamoe ae sa iai sona faafitauli. Sa matuā fia'ai lava ma na matuā vevela lona tino. Sa fia'ai talu ai e tele ni aso o lavelavea i autafa o se vaitafe. Na sesee ifo i lalo o le malifa ma e lei toe mafai ona a'e i luga i le mea sa iai le vao mo sana mea'ai.

Sa vevela o ia talu ai o le taimi lea o le taumafanafana. Sa leai se mea paolo ma lona fulufulu mafiafia e lei seleina lava talu mai le taimi na sola ese ai mai le lafu. Na tiga foi ona vae auā sa lei fufuluina pe'oti faapupuu ona atigivae.

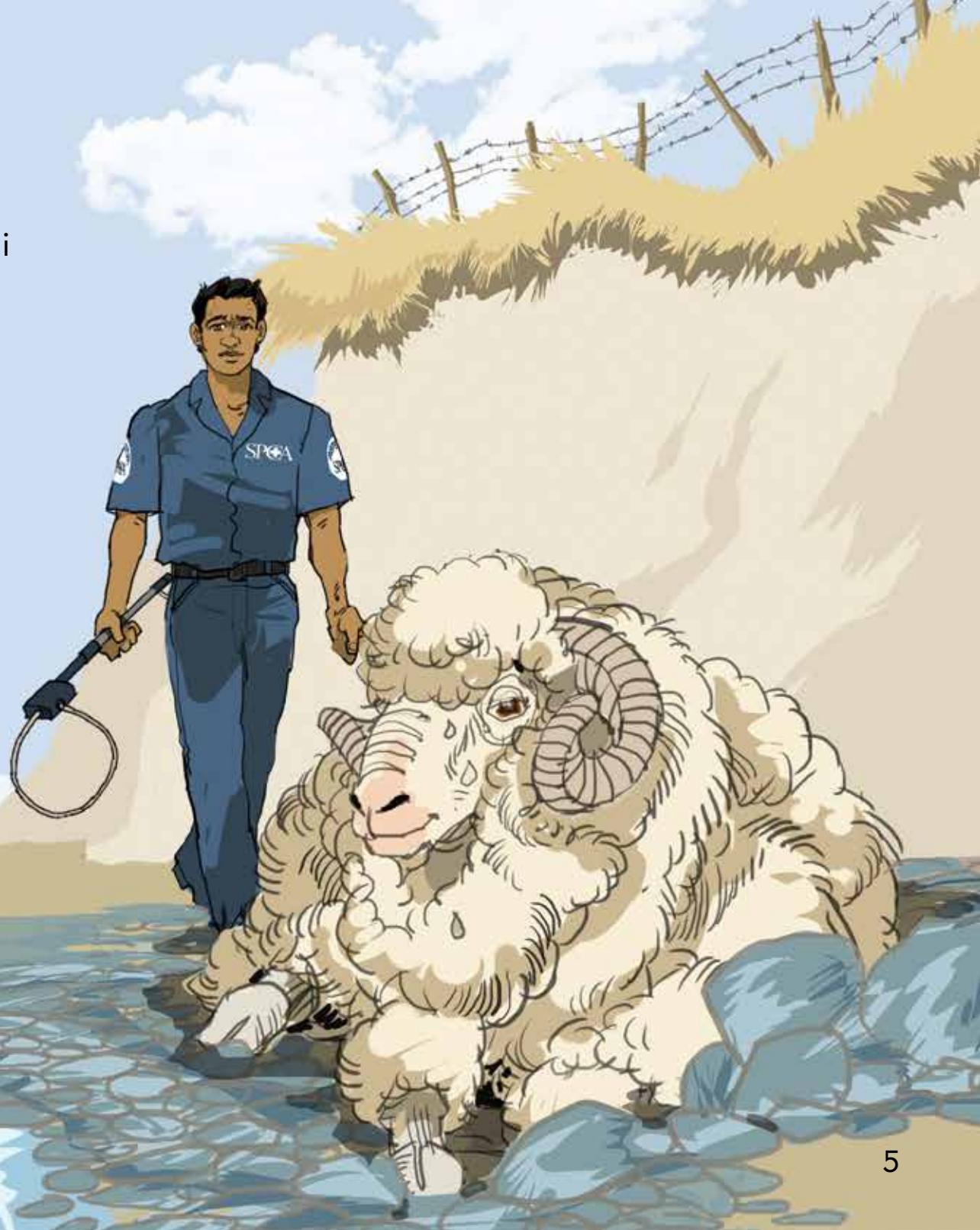

Mataupu 2

O le tamaloa mai le SPCA e igoa ia Pani. Sa iai foi sona ia faafitauli. Sa tatau ona ia lavea'ia se mamoe na lavelavea. E toatele ni tagata savavali sopo ma se ave nofoaafi i luga o le auala laupapa o nofoaafi i luga a'e o le vaitafe na latou lipotia le mamoe lea i le SPCA.

E 500 mita le mamao ese o le auala lea sa paka ai e Pani lana taavale veni. E oo ane la Pani i le vaitafe, ae ua toetoe lava tutusa lona vevela ma le mamoe lea na alu ane e laveai.

Sa taoto le mamoe i luga o le ituvai lea e iai maamaa o le vaitafe. Na faalatalata ane iai Pani ma lana lou faamatāsele o loo u'u i lona lima. Sa vaaia le matuā gapelu o le mamoe ua lē mafai ai ona minoi. Sa manatu Pani o le a faigofie lava ona pue si alii ma avatu i le veni.

Ae na sese mafaufauga o Pani. A'o ia latalata atu iai, na oso i luga le mamoe ma sola ese. Na manatu Pani ua toeititi nei eeva le mamoe e tamoe, peitai na toe sese foi o ia. E silia ma le itula o loo tamoe'e ese pea le mamoe i taimi uma e tau latalata atu iai Pani i ni nai mita.

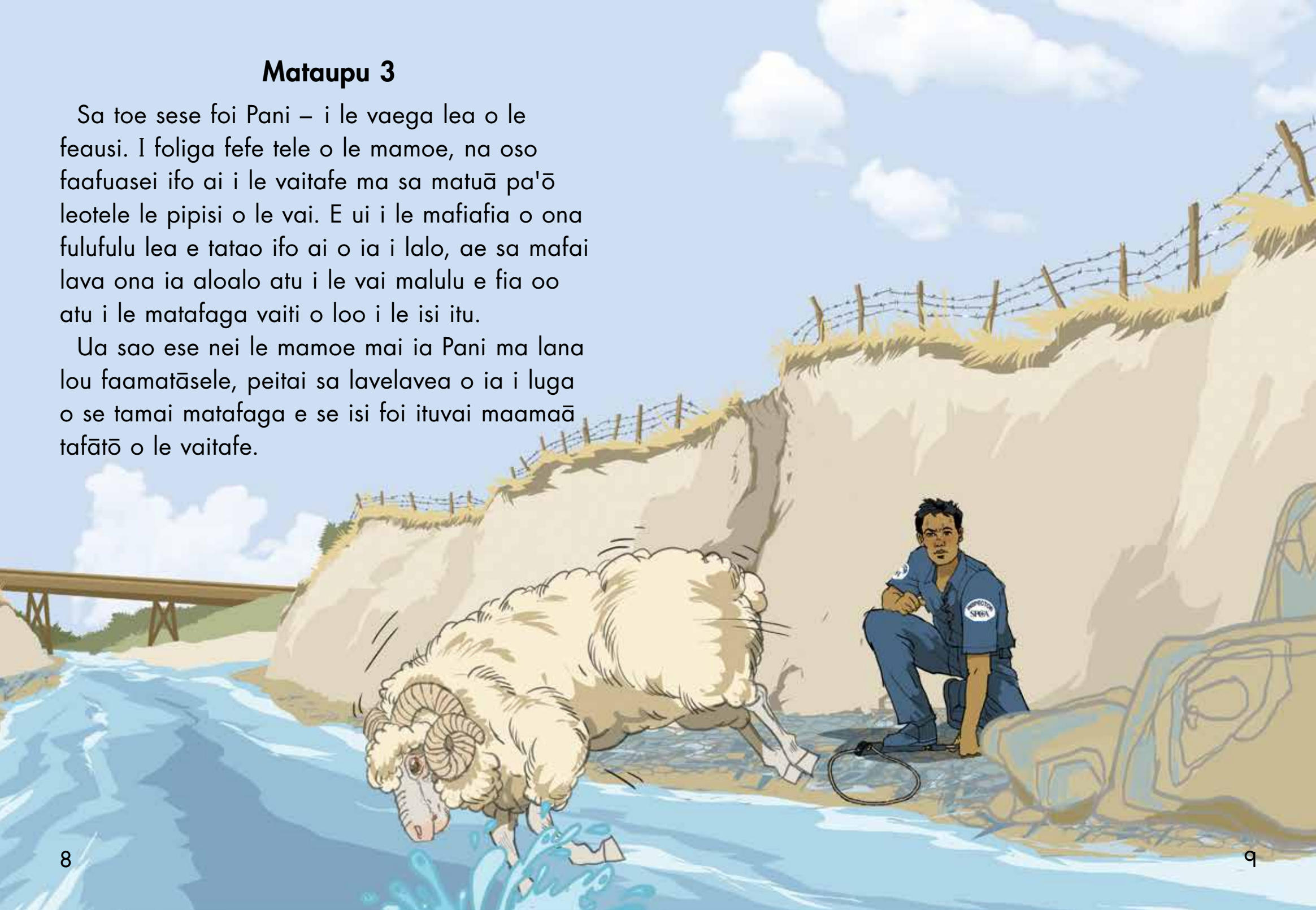
Na lagona e Pani le vevela ma le lē lavā foi, ona fai lea o le isi ana tonu. Nai lo le faalatalata atu iai, a ua ia tulituli mālie atu le mamoe i se tulimanu i le va o le vaitafe ma ni papa tetele. Na tuutuu atu lemu e Pani lana lou faamatāsele agai i le mamoe.

“Ua ou mauaina nei oe,” o si ana taumusumusu lea, “auā e lē mafai e mamoe ona fe'a'ei i luga o papa ma e lē mafai foi ona feausi.”

Mataupu 3

Sa toe sese foi Pani – i le vaega lea o le feausi. I foliga fefe tele o le mamoe, na oso faafuasei ifo ai i le vaitafe ma sa matuā pa'ō leotele le pipisi o le vai. E ui i le mafiafia o ona fulufulu lea e tatao ifo ai o ia i lalo, ae sa mafai lava ona ia aloalo atu i le vai malulu e fia oo atu i le matafaga vaiti o loo i le isi itu.

Ua sao ese nei le mamoe mai ia Pani ma lana lou faamatāsele, peitai sa lavelavea o ia i luga o se tamai matafaga e se isi foi ituvai maamaā tafātō o le vaitafe.

Sa lei taumafai Pani na te āsaina le tatafe malosi o le vaitafe i ona seevae mamafa soloatoa ma le lou faamatāsele lea na te u'uina. Nai lo lea, sa ia taumafai e a'e atu i luga o le ituvai, savali ma le faaeteete e kolosi le auala laupapa o nofoaafi, a'e i luga o ni pa se lua ona toe faasee ifo lea i lalo i le ituvai maamaā i le mea o loo taoto atu ai le mamoe o loo susū, ua leaga faia ma ua matuā gapelu lava e toe minoi.

Ua faigofie nei ona faamaulu atu le lou faamatāsele i le ulu o le mamoe. Sa avea o se faafitauli le taumafai e tau toso ese atu lenei mamoe agai i luga o le ituvai maamaā, toso atu i luga o vaovao uumi, ona sii lea i luga o pa e lua ma lona fulufulu ua matuā mamafa i le susū. O se faafitauli sa mafai e Pani ona foia, e ala i le matuā toso i luga, tulei, una'i, tautevateva ma le tomumu i le aasa o le la.

“O le galuega tonu lava lenei mo se tagata tomai ua toleniina lelei,” o mafauauga ia o Pani.

Ua taunuu Pani i le auala o le nofoaafi. E tatau ona ia kolosi le auala. A'o faafuata lelei le mamoe i luga o ona tau'au, sa ia faatautū, faalologo, ua tilotilo i itu uma e lua ma kolosi loa le auala.

Na toe lava ina saofai ifo i luga o le vao se'i fai sina koma, ae ona faalogoina loa se e'e leotele "Paaaaaaaaaaaaarp!" Na ia tepa a'e i luga ma vaaia le susulu o molī o se nofoaafi umi lava o loo agai mai le tulimanu o le auala laupapa.

Mataupu 4

Na iloa e Pani o le latalata tele i se nofoaafi o loo saosaoa mai lana sau o le a atili fefe ai le mamoe. A'o toe e'e leotele mai le isi "paaaaaaaarp!" na sesee ifo Pani i lalo i le ituvai o le vaitafe. Na sesee ifo ma saofai i luga o vaovao uumi i lalo ifo o le auala laupapa. Ua laki o le mafiafia o vao ia na malūlū lelei ai lana sesee ifo. Ae o Pani lea sa malūlū lelei ai le sesee ifo a le mamoe. Sa lē fiafia ai si alii o Pani i lena mea!

Na lagona e Pani le vevela, lona lē lavā, le tiga o lona tino ma le galala i le fia inu, a'o ia amo le mamoe aga'i i le veni. A'o ia faataatia ifo i lalo le mamoe i luga o le palapala ae se'i tatala le faitotoa o le veni na manatu Pani ailoga e toe mafai e le mamoe ona sola ese auā o lea ua matuā vaivai lava.

Peitai na toe sese ai foi iina Pani. Sa ia tatala le faitotoa o le veni. Na tilotilo solo ma ia vaaia ai lana lou faamatāsele o loo punapuna solo mai le fanua i le isi itu o le auala. A'o lalo ifo o loo mau ai lava i le matāsele le mamoe lapoa taufulufulua lenei na sau e laveai atu.

Na toe agai atu Pani i le isi itu o le fanua. Ua toetoe lava uma lona onosai.

“E leai se mea e mafai ona taofia mai le mamoe le la,” o lana memumemu lea, ae sa toe sese ai foi o ia.

○ le mea na taofia maia le mamoe o se autu e tumu i laau tuitui e ta'ua o le blackberry. ○ tāla matuitui o laau na lavelavea solo ai ona fulufulu ma lava ai le taimi mo Pani e taunuu atu iai.

○ le taimi la lenei na loka ai loa e Pani le mamoe i totonu o se pa e loka ai taifau i tua o le veni. Na palasi ifo i lalo le mamoe, ua matuā eeva lava, i luga o uamea mālūlū o le pa o taifau. Na ligi e Pani se vai mālū i se ipu uga ma tuu atu mo ia, ona ki faamalosi lea o le ea mālūlū o le veni.

“Foliga mai ua ova lava si ou vaivai e ave ai le taavale e te toe foi ai i le SPCA. Ia lea o le a ou avea le taavale,” o le tala faaulaula lea a Pani i le mamoe. ○ le taimi lea na sa'o ai o ia.

Mataupu 5

O le aso na sosoo ai, na afe ane ai Pani i le SPCA se'i siaki le mamoe lea na matuā faafitauli ia te ia. Na ofo o ia i le mea na ia vaaia.

Na faigata ona ia talitonu o le mamoe lava lea e tasi o loo ia tilotilo atu nei iai. Ua uma ona togafiti e le foma'i manu le mamoe, na matuā faataele ma aveese uma manu ninii ma anufe sa pipii i le tino, ma ua sele ese uma le fulufulu vevela mamafa ma pefupeqfua mai lona tino. Ua uma ona ta'oti ona atigivae. Sa vaaia le matuā mālū mai o ona foliga, ua mamā ma foliga malosi mai ma ua fiafia foi e 'ai ana vaovao fou faatasi ma isi mamoe ia o loo latou iai i totonu o le pa mamoe.

“Toeitiiti ni nai aso ona toe foi lea i lona tulaga sili ona lelei,” o le tala lea a Lucy, o se tagata faigaluega a le SPCA o loo ia vaaia manu e toe lavea'ia mai.

“O lea foi ua matou maua mo ia se aiga e iai si a latou tamai lafumamoe e ave iai pe a malosi. Pau lava le mea lea e manaomia o sona igoa. Sa ou mafaufau pe tatau ona faaigoa o ia Pani, le igoa o le tagata lea na laveaia o ia.”

Na 'ata Pani. “E lē manaia lena igoa mo se mamoe,” o lana tala lea. “Lona uiga o le a valaau o ia e tagata uma lava ia Paaaaaani. Ou te iloa le igoa lelei. Vaai foi i ona foliga fiafia na ua iai ina ua aveese uma na fulufulu pefupegua sa iai. Ou te iloa e tatau ona tatou faaigoa o ia ia Siani auā o le mea tonu lava lena ua iai o ia.”

Na 'ata Lucy. “Ia ua lelei,” o lana tala lea. “Faaigoa ia Siani i lena taimi, ae atonu o le a toe faaigoa e tagata o le a aveina o ia, i se isi ona igoa fou pe a toe tutupu ona fulufulu.”

Tausiga o Mamoe

- E manaomia e mamoe le vao e 'aai ma le suavai manino e feinu ai. E latou te mananao foi e iai faatasi i le pa mamoe ma isi mamoe ina ia latou lagona ai le fialia ma le saogalemu.
- E tusa ma le fitu itula e fealualuai solo ai le mamoe e 'ai 'ai le vao, ma e latou te manaomia le vao lelei. I le taumalulu, e ono avatu ia i latou vao mamago.
- O mamoe o ni manu e popolevale lava. E lē fialia i ni leo malomaloā ma ni gaoioiga vavave. Aua le soona leoleoā ma soona leo tetele a'o latalata i mamoe, ma ia faamamāo ese ni taifau o loo ou.
- E manaomia ona tausī mamoe i totonu o se lotoā o loo siosio i se pa ina ia lē mafai ona feofeoa'i ma oo atu i fafo i le aualatele pe agai atu ai i ni alavai. E manaomia foi ona iai se pa ina ia taofi ai isi mau mai le oo atu i totonu, ae ia saogalemu ai pea mamoe i totonu.
- E manaomia e mamoe se paolo mai le aasa o le lā i taimi o le taumafanafana, ma ia iai ni laau mafalā e faamalumu ai i lalo mai ni matagi ma timuga o taimi o le taumalulu.
- E faatasi pe faalua i le tausaga ona sele fulufulu o mamoe. E sele ese foi fulufulu i autafa o o latou noo ina ia aua ne'i mumu atu lago ma tutū ai.
- O tamai mamoe ua leai ni o latou mātua e manaomia ona fafaga faafā pe faalima i le aso, i se suasusu faapitoa e faamafamafana mai e fafaga ai. E tāua tele lenei susu mo tamai mamoe faato'a fananau mai.

Asiasi i le kids.spcaeducation.org.nz e te iloa atili ai isi mea e uiga i le tausiga o mamoe

Barney and the Sheep With No Name

© 2017 Society for the Prevention of Cruelty to Animals Education, Auckland, New Zealand

Published by Wendy Pye Publishing Limited for SPCA Education

Text by John Carr

Illustrations by Michael Wilkin

This Samoan edition published 2019

ISBN: 978-1-98-857820-0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Distributed in New Zealand by The SPCA

3047 Great North Road, New Lynn, Auckland 0640, New Zealand